

Tjänsteutlåtande, information
Styrelsehandling nr. 16
Utfärdat 2024-09-11
Ärendenummer FAB-2024-00212

Handläggare
Helene Blomberg
Telefon: 070-5251689
E-post: helene.blomberg@framtiden.se

Uppföljning av program och planer inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande området

Informationsärende

Styrelsen för Förvaltnings AB Framtiden:

Rapporten *Uppföljning av program och planer inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande området* antecknas.

Ärendet

Ärendet omfattar en rapportering av tre planerande styrande dokument inom området trygghet och brottslighet:

- Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2018–2026,
- Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utveckling av parallella samhällen 2023–2026
- Göteborgs Stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023–2025

Uppföljningen som sker under våren 2024 fokuserar på att kartlägga nuläge med syfte att få en övergripande bild och för att ge stadsledningskontoret möjlighet att erbjuda stöd till de förvaltningar och bolag som bedöms ha behov av det.

Rapporten utgör ett underlag till stadens övergripande uppföljning av Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program. Styrelsen ska enligt stadsledningskontorets anvisningar informeras om bolagets svar.

Ärendet bordlades på styrelsens sammanträde 2024-06-12 för behandling på nästkommande sammanträde.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Ärendet är av administrativ karaktär och bolaget har inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån de tre hållbarhetsdimensionerna.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för samverkan.

Skickas till

Rapporten skickas till stadsledningskontoret via planerings- och uppföljningssystemet Stratsys.

Bilagor

1. Uppföljning av program och planer inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande området

Uppföljning av program och planer inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande området

Förvaltnings AB Framtiden

Innehållsförteckning

1	Uppföljning Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022-2026	3
1.1	Uppföljning arbetsprocessen	3
1.1.1	Målområde 1: Öka kunskapen.....	3
1.1.2	Målområde 2: Öka samverkan	4
1.2	Uppföljning arbetets inriktning.....	5
1.2.1	Målområde 3: Minska otryggheten till följd av rädslan för att utsättas för brott	5
1.2.2	Målområde 4: Minska benägenheten att begå brott.....	6
1.2.3	Målområde 5: Minska möjligheten att begå brott	7
2	Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen 2023–2026.....	8
2.1	Fokusområde 1: Tidiga och förebyggande insatser.....	8
2.2	Fokusområde 2: Insatser riktade till målgruppen som är gängkriminell eller riskerar att rekryteras till kriminalitet	8
2.3	Fokusområde 3: Ett samordnat arbete med helhetsperspektiv.....	8
2.4	Fokusområde 4: Kunskapsbaserat arbete och välgrundad kompetens.....	8
3	Göteborgs Stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023-2025.....	10
3.1	Uppföljning implementeringsprocessen	10

1 Uppföljning Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022-2026

1.1 Uppföljning arbetsprocessen

1.1.1 Målområde 1: Öka kunskapen

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
<p>Är ert arbete kunskapsbaserat?</p> <p>Strategi 1:1 Göteborgs stads trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete ska vara kunskapsbaserat och utgå från målgruppsanalyser, likvärdiga lokala och centrala lägesbilder och aktuell forskning</p>	<p>☒ Ja</p> <p>Koncernen tar regelbundet fram områdesspecifika lägesbilder, där information bland annat hämtas från den rapportering och analys som sker inom ramen för IA-systemet. Samtliga förvaltande bolag i koncernen genomför årligen hyresgästundersökningar med frågor om upplevd trygghet i bostadsområden, i lokala torgmiljöer och i koncernens fastigheter. Som fastighetsägare deltar Framtiden i stadens Trygg-I-arbete. Inom ramen för arbetet med Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden pågår ett antal forskningsprojekt för att öka kunskapen inom trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.</p>
<p>Har ni säkrat er kompetens?</p> <p>Strategi 1:2 Göteborg Stad ska säkra kompetens hos ansvariga och utförare i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet</p>	<p>☒ Ja</p> <p>En koncerngemensam webbutbildning i säkerhet och trygghet finns tillgänglig för samtliga medarbetare och är en obligatorisk del i introduktionen för nyanställda sedan hösten 2020. Hösten 2022 lanserades den koncerngemensamma kompetensplattformen <i>Allt vi kan</i> som riktar sig till alla medarbetare i koncernen och består av ett antal olika moduler. <i>Allt vi kan</i> är ett viktigt verktyg i arbetet för hur våra medarbetare tillsammans med hyresgästerna arbetar för en ökad trygghet och mot brottslighet.</p>

1.1.2 Målområde 2: Öka samverkan

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
<p>Har ni i samverkan identifierat frågor som ökar trygghet och minskad brottslighet?</p> <p>Strategi 2:1 Göteborg ska bjuda in till centrala och lokala trygghetsskapande och brottsförebyggande forum/råd för att identifiera frågor där samordning och vidare samverkan bör ske.</p>	<p> Ja</p> <p>Koncernen har ej blivit inbjuden till samverkan på central nivå för att identifiera frågor som ökar trygghet och minskar brottslighet. Däremot samverkar representanter för bolagen i Framtidenkoncernen på lokal nivå inom ramen för modellen <i>Trygg i Göteborg</i>. Omfattning och former för samverkan skiljer sig åt inom stadens olika geografiska delar.</p>
<p>Har ni tagit initiativ och/eller deltagit i trygghetsskapande eller brottsförebyggande åtgärder?</p> <p>Strategi 2:2 Göteborgs stad ska ta initiativ och aktivt delta i såväl internt som externt initierade trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder samt kontinuerligt utveckla nya strukturer och öka för samverkan internt samt lokalt, regionalt, nationellt och internationellt</p>	<p> Ja</p> <p>Koncernens förvaltande bolag genomför <i>superförvaltningsinsatser</i> i form av trygghetssäkrade fastigheter, trygghetsdialoger och trygghetsvårdar. Störningsjouren hanterar störningar och oriktiga hyresförhållanden i koncernens lägenheter medan de byggande bolagen i koncernen har fokus på stadsutvecklingsfrågor och att bygga attraktiva bostäder i trygga boendemiljöer som många människor ska vilja efterfråga och ha möjlighet att bo i. Som ett exempel på extern samverkan stod Framtiden i april 2023 värd för Sveriges Allmännyttas konferens <i>Trygghet och säkerhet i bostadsområden</i>.</p>
<p>Har ni stärkt näringslivets och civilsamhällets delaktighet i det gemensamma arbetet?</p> <p>Strategi 2:3 Göteborgs stad ska medverka till att stärka civilsamhällets och näringslivets delaktighet i det gemensamma trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet</p>	<p> Ja</p> <p>Framtiden har under de senaste två åren ingått tre större samarbeten med andra aktörer inom näringslivet genom så kallade <i>handslag</i> i tre av stadens utvecklingsområden; Tynnered, Biskopsgården och Bergsjön. Handslagen handlar om konkreta satsningar på skola, fritid och arbete och förväntas bland annat bidra till tryggare bostadsområden. Bolagen i Framtidenkoncernen har samarbetsavtal med olika föreningar. I vissa fall handlar det om verksamhetsstöd till löpande verksamhet eller projekt riktade till trygghetsskapande och brottsförebyggande aktiviteter.</p> <p><i>Satsning för framtidstro</i>, som i likhet med <i>handslagen</i> är en del i <i>Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden</i>, omfattar insatser i koncernens samtliga utvecklingsområden med ändamålen att förbättra barn och ungas förutsättningar att klara skolan, en meningsfull fritid, möjlighet till sommarjobb och extraarbete samt föräldrastödjande insatser. Resurser som satsas ska omsättas i insatser i samverkan med externa aktörer.</p>

1.2 Uppföljning arbetets inriktning

1.2.1 Målområde 3: Minska otryggheten till följd av rädslan för att utsättas för brott

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
<p>Har ni säkerställt att de som har störst behov nås av trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder?</p> <p>Strategi 3:1 Göteborgs stad ska på ett systematiskt sätt analysera och ta hänsyn till vilka målgrupper och individer som har störst behov när trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder planeras och genomförs.</p>	<p>● Ja</p> <p>Koncernen tar regelbundet fram områdesspecifika lägesbilder, där information bland annat hämtas från den rapportering och analys som sker inom ramen för IA-systemet. Samtliga förvaltande bolag i koncernen genomför årligen hyresgästundersökningar med frågor om upplevd trygghet i bostadsområden, i lokala torgmiljöer och i koncernens fastigheter.</p>
<p>Har ni systematiskt kartlagt vilka platser som är mest otrygga och utsatta?</p> <p>Strategi 3:2 Göteborgs stad ska på ett systematiskt sätt analysera och ta hänsyn till vilka platser som är mest otrygga och utsatta när åtgärder planeras och genomförs.</p>	<p>● Ja</p> <p>Förutom de uppgifter som nämns ovan har koncernen också rapporterat inom ramen för Göteborgs Stads kartläggning av otrygghet och brott samt andra kartläggningar/lägesbilder som efterfrågats.</p>
<p>Har hänsyn tagits till trygghetsskapande och brottsförebyggande aspekter vid fysisk planering?</p> <p>Strategi 3:3 Göteborgs stad ska på ett systematiskt sätt ta hänsyn till trygghetsskapande och brottsförebyggande aspekter vid fysisk planering av ny och befintlig stad.</p>	<p>● Ja</p> <p>De byggande bolagen inom Framtidenkoncernen arbetar inom ramen för områdesutveckling med att planera platser och stråk ur ett trygghetsskapande perspektiv. Entréer, garage, källare, belysning och genomsiktighet är exempel på delar i den byggda miljöns utformning som särskilt beaktas.</p>
<p>Genomförs trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder systematiskt i bostadsområden och offentlig miljö?</p> <p>Strategi 3:4 Göteborgs stad ska på ett systematiskt sätt vidta trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder vid ny- och ombyggnation samt vid förvaltning av bostadsområden och offentlig miljö.</p>	<p>● Ja</p> <p>Inom ramen för arbetet med <i>Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden</i> genomförs ett stort antal aktiviteter för att främja trygghet och säkerhet. Här kan särskilt nämnas trygghetssäkring av samtliga fastigheter (åtgärder som kan innefatta belysning, lås, utformning av källarutrymmen med mera) samt sanering av klotter inom 24 timmar i koncernens utvecklingsområden.</p>

1.2.2 Målområde 4: Minska benägenheten att begå brott

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
<p>Arbetar verksamheten aktivt för att stoppa våld och förtryck?</p> <p>Strategi 4:4 Göteborgs Stad ska verka för att stoppa våld i nära relation, hatbrott samt hedersrelaterat våld och förtryck.</p>	<p>☒ Ja</p> <p>Arbetet sker framförallt genom att koncernen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Trygghetsvårdar på plats i bostadsområden under kvällar och helger, framförallt i koncernens utvecklingsområden• Satsningen <i>Lights on</i> som genomförs tillsammans med Grundskoleförvaltningen med aktiviteter som syftar till att fler barn ska klara sin skolgång och få en mer aktiv fritid och att• Samtliga medarbetare genomgår utbildningar inom områdena normmedvetenhet, våld i nära relationer och trygghet och säkerhet i arbetet.

1.2.3 Målområde 5: Minska möjligheten att begå brott

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
<p>Vidtar ni brottsförebyggande åtgärder systematiskt?</p> <p>Strategi 5:1 Göteborgs Stad ska på ett systematiskt sätt vidta brottsförebyggande åtgärder i verksamheter, på platser och vid tjänster där brott riskerar att begås.</p>	<p> Ja</p> <p>Bolagen i koncernen utbildar samtliga medarbetare i nolltolerans mot kriminell verksamhet inom ramen för kompetensplattformen <i>Allt vi kan</i>. I det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet ingår även trygghetssäkring av samtliga fastigheter (åtgärder som kan innefatta belysning, lås, utformning av källarutrymmen med mera) i koncernens utvecklingsområden, och även en del fastigheter i det övriga beståndet.</p>
<p>Har ni förstärkt era åtgärder för att motverka ekonomisk brottslighet?</p> <p>Strategi 5:2 Göteborgs stad ska förstärka sina kontrollfunktioner och samverka internt och externt för att motverka ekonomisk brottslighet och att oseriösa aktörer kommer åt stadens resurser.</p>	<p> Ja</p> <p>Framtiden Byggutveckling arbetar enligt modellen <i>Sund konkurrens</i> inom bygg. Arbetet görs för att säkra att entreprenörer och underentreprenörer är seriösa och följer lagar och avtal. Vi följer upp de krav vi ställer och kontrollerar att de även ställs i hela leverantörskedjan. Bolaget medverkar i Göteborgs Stads nätverk <i>Byggen i sund konkurrens</i>. Sedan starten oktober 2022 har 8 kontroller genomförts. Under 2023 har koncernen fortsatt genomföra oannonserade platsbesök på byggarbetsplatser för att förbättra och utveckla kontrollen under entreprenadtiden, i syfte att motverka svartarbete och ekonomisk brottslighet</p>
<p>Genomför ni arbete för att stoppa utvecklingen av parallella samhällsstrukturer?</p> <p>Strategi 5:3 Göteborgs stad ska motverka utvecklingen av parallella samhällsstrukturer genom att stoppa gängkriminalitet, släktbaserade kriminella nätverk och våldsbejakande extremism.</p>	<p> Ja</p> <p>I samband med nyanställningar sker regelmässigt bakgrundskontroller. Detta är en åtgärd för att minska risken för att personer med olämplig bakgrund blir anställda inom något av koncernens bolag. Koncernen arbetar också systematiskt för riktiga hyresförhållanden, bland annat utifrån tips och avvikelser i folkbokföringsdata för att koncernens hyresgäster ska känna sig trygga med vilka de har som grannar. Rutiner och checklistor har tagits fram för att motverka att oseriösa aktörer skall få möjlighet att hyra lokaler i koncernens fastighetsbestånd.</p>
<p>Arbetar ni med att motverka tystnadskulturer?</p> <p>Strategi 5:4 Göteborgs stad ska motverka tystnadskultur genom att stoppa alla former av otillåten påverkan av dess chefer och medarbetare</p>	<p> Ja</p> <p>Framtidenkoncernen har sedan flera år ett etablerat arbete för att motverka tystnadskulturer. Under 2024 utbildas samtliga medarbetare i koncernen i frågor rörande tystnadskultur via kunskapsplattformen <i>Allt vi kan</i>. Även tidigare moduler i <i>Allt vi kan</i> har berört vikten av att agera när någonting inte står rätt till.</p>

2 Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen 2023–2026

2.1 Fokusområde 1: Tidiga och förebyggande insatser

Framtiden har inga frågor i denna del av rapporten.

2.2 Fokusområde 2: Insatser riktade till målgruppen som är gängkriminell eller riskerar att rekryteras till kriminalitet

Framtiden har inga frågor i denna del av rapporten.

2.3 Fokusområde 3: Ett samordnat arbete med helhetsperspektiv

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
<p>Deltar ni i myndighetsgemensamma insatser mot organiserad brottslighet? (samtliga nämnder och styrelser)</p> <p>Genomförs aktiviteter i enlighet med utdelat ansvar för att uppfylla målet med insats 3:2.</p> <p>Förväntat resultat: Motverka oseriös verksamhet, osund konkurrens och skapa likhet inför lagen</p>	<p>☒ Ja</p> <p>Koncernen har ej blivit inbjuden till samverkan på central nivå i staden för de myndighetsgemensamma insatser mot organiserad brottslighet som ska genomföras.</p> <p>Framtiden deltar i nätverket <i>Byggen i sund konkurrens</i> i Göteborg tillsammans med stadsfastighetsnämnden och inköps- och upphandlingsnämnden. Nätverket hanterar frågor kring samordning av upphandlingar och uppföljning av projekt.</p>

2.4 Fokusområde 4: Kunskapsbaserat arbete och välgrundad kompetens

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
<p>Har ni identifierat tillgängliga verktyg för att motverka gängkriminalitet och nyrekrytering? (Samtliga nämnder och styrelser)</p> <p>Genomförs aktiviteter i enlighet med utdelat ansvar för att uppfylla målet med insats 4:2.</p> <p>Förväntat resultat: En samlad bild av stadens insatser mot gängkriminalitet och nyrekrytering. En förbättrad förmåga att motverka nyrekrytering och gängkriminalitet på individ-, grupp- och områdesnivå.</p>	<p> Ja</p> <p>Framtidenkoncernen arbetar främst med breda kompensatoriska insatser för att motverka gängkriminalitet och nyrekrytering till kriminella gäng.</p> <p>Vi förbättrar förutsättningar för barn och ungdomar som bor hos oss genom aktiviteter före och efter skolan genom projektet <i>Lights On</i> tillsammans med grundskoleförvaltningen, ett omfattande samarbete med föreningslivet, feriejobb/praktikplatser samt föräldrastöd.</p> <p>Genom Framtidshubbar i våra utvecklingsområden kan vuxna få råd och stöd gällande studier, arbete och entreprenörskap.</p>
<p>Har ni implementerat Brås metodstöd och utvecklat arbetet för att motverka parallella samhällsstrukturer?</p> <p>Genomförs aktiviteter i enlighet med utdelat ansvar för att uppfylla målet med insats 4:6.</p> <p>Förväntat resultat: Genom att stadens medarbetare får en högre kompetens om parallella samhällsstrukturer ökar möjligheten för att sätta in rätt åtgärder för att minska förekomst av parallella samhällen.</p>	<p> Nej</p> <p><i>Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020-2030</i> innehåller en rad insatser för att motverka parallella samhällsstrukturer. Strategins två delar med <i>Superförvaltning</i> och <i>Framtidens stadsutveckling</i> bidrar båda med insatser för ett normbrytande beteende i ett brett perspektiv. Bolagen inom Framtidenkoncernen har inte implementerat Brås metodstöd då insatser och arbetsätt inom ramen för strategin bedöms fylla samma syfte.</p>

3 Göteborgs Stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023-2025

3.1 Uppföljning implementeringsprocessen

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
<p>Använder ni stadens metodhandbok i arbetet för att motverka otillåten påverkan? (Samtliga nämnder och styrelser)</p> <p>1:1 Samtliga nämnder och styrelser ska använda stadens metodhandbok i arbetet för att motverka otillåten påverkan. Ökad tydlighet och kunskap i hur otillåten påverkan ska hanteras och motverkas.</p>	<p> Ja</p> <p>Innehållsmässigt har stadens metodhandbok tagits omhand i koncernens arbete för att motverka otillåten påverkan och anpassats till bolagens olika typer av verksamhet i form av processer och arbetssätt.</p>
<p>Har ni ett lokalt kompetensteam? (Berörda nämnder och styrelser)</p> <p>1.2 Utveckla lokala kompetens team. Ökad kompetens och struktur vilket ger stöd till chefer och medarbetare i förvaltningar och bolag för att motverka otillåten påverkan och därmed tystnadskulturer.</p>	<p> Ja</p> <p>Koncernen har etablerat så kallade SOT-team (Säker-Och-Trygg-team) i syfte att stödja medarbetare och chefer i bolagen vid fall av hot, våld, trakasserier, otillåten påverkan med mera.</p>
<p>Har kunskapen om otillåten påverkan & tystnadskultur ökat? (Samtliga nämnder och styrelser)</p> <p>2:1 Ökad förmåga att hantera och förebygga påverkansförsök, hot och våld och i längden tystnadskultur.</p>	<p> Ja</p> <p>Genom medarbetarundersökningar som regelbundet har gått ut till samtliga medarbetare inom koncernen där specifika frågor om otillåten påverkan och tystnadskultur ställts framgår att kunskapen inom området har ökat efter genomförda insatser.</p>